

تعیین فاکتورهای مواجهه با آب شرب

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی قزوین
معاونت پژوهشی
دانشکده بهداشت

گزارش نهایی طرح تحقیقاتی دانشجویی
تعیین فاکتورهای مواجهه با آب شرب در ساکنین شهر قزوین

استاد راهنما:

دکتر حمید کاریاب

دانشجویان:

راضیه حاجی میر محمد علی

پریناز رضایی تبار

آذر ماه ۱۳۹۵

چکیده

مقدمه: آب شرب به عنوان یک منبع بالقوه برای مواجهه انسان با ترکیبات سمی می‌باشد. آلاینده‌های آب می‌توانند از طریق بلع و نفوذ پوستی و تنفس وارد بدن انسان گردند. هدف از اجرای این مطالعه تعیین فاکتورهای مواجهه با آب شرب از طریق بلع مستقیم و تماس پوستی در بین ساکنین شهر قزوین می‌باشد

روش بررسی: پژوهش حاضر پیمایشی-تحلیلی بوده و مطالعه میدانی با استفاده از روش پرسشنامه‌ای و مصاحبه حضوری میزان مصرف آب در سه بخش شبکه، آب جوشیده و آب بطری شده در خانوارهای ساکن در شهر قزوین انجام شد. اخذ اطلاعات با مراجعه حضوری به درب منازل انتخاب شده انجام شد. برای انجام پرسشگری از پرسشنامه‌ای که قبلاً روایی و پایایی آن تعیین شده است، استفاده شد. نمونه‌برداری به صورت سیستماتیک و تصادفی در سه منطقه جنوبی، مرکزی و شمالی شهر قزوین صورت گرفت. داده‌ها با استفاده از نرم‌افزار Excell تجزیه و تحلیل شدند.

یافته‌ها: نتایج نشان داد که میانگین مصرف مستقیم آب در جمعیت مطالعه شده $0/45$ لیتر در روز می‌باشد. میزان سرانه مصرف از آب شیر، بطری و جوشیده به ترتیب $0/92$ و $0/2$ و $0/42$ لیتر در روز بود که به ترتیب سهم آنها در میزان مصرف آب شرب $67/31$ ، 2 و $31/13$ درصد بود. نتایج مطالعه نشان می‌دهد شستشوی دست در گروه سنی بالاتر از ۱۶ سال، بالاترین تناوب مواجهه را به خود اختصاص داد. همچنین کمینه آن در همه سنین مربوط به شنا در آب بود. میانگین زمان مواجهه برای شستشوی دست و صورت، استحمام و شنا در افراد مطالعه شده به ترتیب $3 \pm 91/19$ ، $7/19 \pm 9/32$ و $55/45 \pm 30/81$ دقیقه به ازای هر مواجهه به دست آمد.

بحث و نتیجه‌گیری: تعیین میزان جذب پوستی یک عنصر کلیدی در مطالعه حاضر می‌باشد که نتایج آن در ارزیابی خطر سرطان اضافی مورد استفاده قرار گرفت. نتایج مطالعه نشان می‌دهد که میانگین میزان مواجهه آب در گروه سنی بزرگتر از ۱۶ سال با میزان $11/43$ دقیقه در روز بالاترین میزان در بین ۴ گروه سنی مطالعه شده می‌باشد. در بین سه مسیر تماس پوستی با آب (شامل شستشوی دست، استحمام و شنا)، شستشوی دست و صورت دارای بالاترین زمان مواجهه پوست با آلاینده‌های آب بود. نتایج این مطالعه می‌تواند در ارزیابی ریسک خطر سرطان‌زایی و غیر سرطان‌زایی مواجهه با آلاینده‌های شیمیایی در آب شرب مورد استفاده قرار گیرد.

واژگان کلیدی: آب شرب، مواجهه، تماس پوستی